

Arbetsgrupp

Dag Hansson, Mönsterås kommun

Carl-Johan Fredriksson, Kalmar kommun

Annika Söderholm, Västerviks kommun

Karen Jensen, MSO

Uppdrag och mål

Med dagvatten sprids föroreningar. Förorenat dagvatten är en bidragande orsak till försämringar i yt- och grundvatten samt till att miljö kvalitetsnormer (MKN) inte nås. Tillsynen av det allmänna dagvattennätet är ofta eftersatt. Behöver ökad samsyn mellan TM och VA kring verksamhetsutövaren.

- Ge VA-huvudmän och inspektörer praktisk kunskap och redskap att kontrollera dagvattenanläggningar
- Ta fram en plan för tillsyn av dagvattenanläggningar och svara på nationella strategins frågor
- Fokus på kommunala VA-verksamheten – Avgränsning!

Tidplan 2023

Mars – April	Ta fram en projektplan. Planera samsynsdagen. Ta fram ppt bilder till nämnd. Inbjudan 21 april
April	Projektplan klar
21 april	Presentation av projektet till projektets kontaktpersoner och andra berörda handläggare
Maj - juli	Projektets kontaktpersoner tar kontakt med VA-huvudmannen och informerar miljönämnden
7 och 19 sep	Två samsynsdagar (digitalt och på plats) med VA huvudmannen och tillsynsmyndigheten
5 Okt	Möte med projektets kontaktpersoner Naturvårdsverkets frågor skickas ut till VA-huvudmannen
Nov	Utvärdering av projektet

Kort presentation om DV för nämnd

PPT skickats ut till kontaktpersoner i kommunerna

1 **Tillsyn av kommunala dagvattenanläggningar**
Bakgrund och information om projektet 2023

2 **Miljösamverkan Sydost (MSO)**
• Samordnar tillverkningsfaktorer i Kalmar län och Gotlands län sedan 2023
• Samtliga kommuner delaktiga
• Bidrar till samverkan på regional nivå
• Tar fram information och handreklam
• Anordnar kursar och utbildningsprogram

3 **Vattnets ekologiska status**
• Miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten omfattar både ytvatten och grundvatten (5 kap. MSB)
• Syfte - säkra Sveriges vattenkvalitet
• Mät - upprätthåll god status i alla vattenförekomster
• MKN ska ligga till grund för myndigheters och kommuners prioritering och tillämpning
• Vattnets status för inte förändras enligt försumningsförbudet
• Faktorer är Lok, näringsämnen, försurning, botemedel, nästjätte, fisk, vattensporter

4 **Vad är dagvatten?**
Dagvatten är...
• ... tillfälliga flöden av Lok, regnvatten, smältvatten, spillvatten och framtida grundvattnet (Grundvatten 2014)
• ... vardagligt regn och smältvatten från snö och is som avrinner från hårdgjorda ytor såsom tak, vägar, parkeringsplatser och gator (2023)
• ... nedanbördsvatten, dvs. regn- eller smältvatten, som inte tränger ner i marken utan avrinner på markytan (sva.2023)

5 **Från fastighet till dagvatten**

6 **Om dagvatten**
• Är en betydande spridningsväg för föroreningar
• Stora volymer vid regn, kan utgöra risk för översvämning
• Kan behöva ordinarie rening innan avledning till mark, avlopp, VA- eller grundvatten
• Fokusområde inom nationella strategin för miljökvalitetsmålen 2022-2024 (Naturvärdeverket)
• Komplet:

7 **Kommunens ansvar**
• Detaljplanering – ska säkerställa omhändertagandet av dagvatten (DV) via DV-återvinning
• PBL – Bggränsande möjligheter att reglera DV-fisk eller garanterna om detta behövs
• LAV – Skyldighet att omhänderta DV genom en allmän VA-avledning om detta behövs
• Kan som fastighetsägare eller ansvaret för allmän platsmark ha ett ansvar för DV-återvinning och avledning av vatten
• MS – Tillfyller över DV som kan medföra olägenheter för människors hälsa eller miljö

8 **Dagvattenanläggningar**
• Skapas för att utföra som rena, fördröja, styra, avleda med en recipient
• Möjlighet till rekreation och naturupplevelse
• Kräver eftertanke vid planering och utformning
• Kan bidra till ökad biologisk mångfald
• Exempelvis dagvattenrensare, våtmarker, diken, övervattensgrötor, infiltrationskylor, olivändlärens, sedimentationsbassänger, buffertar och dagvattenbäckar

9 **Drift och underhåll**
• Verksamhetsutvärdering måste ha en operativ kontroll
• Dammare kräver underhåll och inspektion regelbundet
• Anläggningar och utrustning från anläggningen behöver förslas, bota, provvas, kan vara färdigt utfall
• Skötsel av vegetation, byte av filtermaterial

10 **MSO projekt 2023**
• Tillfyller av det allmänna dagvattenområdet är en utmaning
• MSB – Allt 5 till en sammanlagd verksamhetsutvärdering av ansvaret, omfattning av egenkontroll och vad som bör prioriteras
• Mer långtgående än den nationella strategin
• Fokus ligger på sammanlagd VA- och grundvatten och miljövårdning

Temadag 1 – Digital träff 7/9-23

- Naturvårdsverkets nationella strategi för miljötillsyn. Strategi och syfte. Nina Lans, Naturvårdsverket
- Goda dagvattenexempel från Täby. Tuff och rättvis kravställan för en god dagvattenhantering. Egenkontroll och skötsel – vad är relevant att kontrollera för att få en effektiv och funktionell dagvattenanläggning över tid? Samverkan mellan VA och Miljökontoret med tillsyn på rätt nivå. Andreas Jacobs, Täby kommun.
- Utforma så att det går att sköta och rensa – En entreprenörs erfarenheter. Emil Eriksson, Tecomatic
- 33 anmälda deltagare. Presentationer ovan skickats ut som pdf.

Temadag 2 – Platsbesök Kalmar 19/9-23

- Hagbygärdedämnet / Kalmar dämme
- Nordöstra flygstaden
- Golfdammarna

Nationella strategin och dagvatten

- Dagvatten är ett fokusområde inom miljöfarlig verksamhet.
- Målet är att samtliga Sveriges kommuner ska få kännedom om VA-huvudmannens egenkontroll.
- Detta för att samtliga Sveriges kommuner ska ligga på en gemensam lägstanivå inför kommande strategiperiod.
- Det finns en planerad tillsynsaktivitet 2022-2024.
- Utöver detta så planeras, prioriteras och genomförs tillsyn på dagvatten utifrån kommunernas egen ambitionsnivå och lokala tillsynsplaner.
- Naturvårdsverket ska ta fram en webbaserad tillsynsvägledning för dagvatten senast 2024.

2024 eller annat år ni vill tillsyna

Inför inspektion

Prioritera dagvattenanläggningarna utifrån VA-huvudmannens uppgifter

Använd MVGs vägledning och checklista

Skicka checklistan till VA-huvudmannen innan inspektion

Inspektion

Inspektion med checklista och genomgång av uppgifter

Efter inspektion

Inspektionsrapport

Eventuell uppföljning

Handläggarstöd för tillsyn på dagvattenanläggningar

Version 2019-11-08

4 enkla frågor

- Tillsynsaktiviteten är att ställa fyra frågor om egenkontroll till VA-huvudmannen.
 1. Utförs någon egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen och dess olika anläggningsdelar, såsom ledningsnät och dagvattenanläggningar inom anläggningen? (Ja eller Nej, eller mer utförligt beskrivet)
 2. Vilket år utfördes egenkontrollen senast?
 3. Begär in en kopia på senast dokumenterad egenkontroll, alternativt om egenkontrollen inte finns dokumenterad kan huvudmannen ge en kort beskrivning av utförd egenkontroll.
 4. Med vilken regelbundenhet utförs egenkontrollen?

Mall - om ni vill?

Mall för frågor nationella [tillsynstrategi-frågor](#) kring dagvatten.

Hej,
Naturvårdsverket har beslutat om en nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken. Syftet med strategin är att säkerställa att miljöbalkens mål uppfylls och främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen. I strategin pekar Naturvårdsverket ut områden som är prioriterade utifrån ett nationellt perspektiv. Information om strategin finns på Naturvårdsverkets hemsida,

[Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](#)

I strategin har Naturvårdsverket identifierat dagvatten som ett område där tillsynen behöver prioriteras.

Syftet är att vi tillsammans, verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet, ska höja kunskapen om dagvatten och dagvattenanläggningar, identifiera och åtgärda brister.

En aktivitet inom strategin är att tillsynsmyndigheten ska ställa fyra frågor kring er egenkontroll av era dagvattenanläggningar. Frågorna ställa för att öka vår/tillsynsmyndigheten/min kunskap.

Frågor

1. Utförs någon egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen och dess olika anläggningsdelar, såsom ledningsnät och dagvattenanläggningar inom anläggningen? (Ja eller Nej, eller mer utförligt beskrivet)

Om svaret är ja:

2. Vilket år utfördes egenkontrollen senast?

3. Med vilken regelbundenhet utförs egenkontrollen?

4. Bifoga en kopia på er senaste dokumenterad egenkontroll. Om ni inte har dokumenterat egenkontrollen kan ni ge en kort beskrivning av vilken kontroll som genomfördes.

Jag vill ha svar på frågorna senast den xx-xx-202X. Svaren skickas via e-post till XX

Har ni frågor eller funderingar är ni välkomna att kontakta mig.

Med vänlig hälsning

|

- Har ni fått kontakt med VA huvudmannen?
- Har ni ställt frågorna?

Tack för din medverkan!

